

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра статистики

Кваліфікаційна робота

**на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 051
«Економіка»**

**за магістерською програмою професійного спрямування
«Статистика бізнесу та державного управління»**

на тему: «Статистичне вивчення рівня життя населення країни»

Виконавець:

Студент обліково-економічного факультету
Медведенко Сергій Віталійович

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, доцент

Вітковська Катерина Вікторівна

ОДЕСА - 2019

План

ВСТУП.....	2
РОЗДІЛ 1. Теоретико-методологічні засади статистичного дослідження рівня життя населення України.....	4
1.1 Поняття та сутність соціально економічної-категорії «рівень життя населення»	4
1.2 Методологічні засади дослідження рівня життя населення України на сучасному етапі.....	13
РОЗДІЛ 2 Статистична оцінка рівня доходів та витрат населення України в 2006-2016 роках	20
2.1 Статистичний аналіз структури і динаміки рівня доходів населення України .	20
2.2 Статистичний аналіз структури і динаміки рівня витрат населення України ...	41
РОЗДІЛ 3 Регіональні аспекти дослідження рівня життя населення України..	50
3.1 Регіональна оцінка рівня життя населення України.....	50
3.2 Факторна модель розвитку рівня життя населення України.....	58
Висновок.....	63
Список використаних джерел	65
Додатки.....	67

ВСТУП

В Україні останнім часом простежується, нестабільна економічна та політична ситуація, що має великий вплив на рівень життя українського народу. За період своєї незалежності Україна пережила безліч потрясінь, навіть не потрібно досить сильно поглиблюватись в ці всі події, а згадати найбільш масштабніші з них, це «Помаранчева революція», світова економічна криза 2008-2009 років, державний переворот 2013 року, анексія Криму і антитерористична операція (АТО) в Донецькій та Луганській областях. Всі ці події і не тільки вони, прямо або опосередковано вплинули на розвиток економіки України. Вплив цей пов'язаний з дестабілізацією економіки, зменшенням реальних доходів населення, а так, як доходи населення вважаються основою підвищення рівня життя, то можна стверджувати що і рівень життя населення України також знизився. Проте не зважаючи на все це, всі органи державного управління і народ України, намагаються покращити рівень життя в країні, шляхом проведення різних економічних та соціальних реформ.

В ході даної роботи передбачено проаналізувати структуру доходів та витрат населення, оскільки дані показники мають значний вплив на рівень життя населення. Також передбачено провести оцінку рівня життя населення в розрізі регіонів України і визначити регіони з найвищим рівнем життя населення. І не менш важливим етапом роботи, буде побудова багатофакторної моделі розвитку рівня життя населення України.

Предметом дослідження є сукупність економічних, соціальних, організаційно-правових відносин і причинно наслідкових зв'язків, що формують структурні складові рівня життя населення. Об'єктом дослідження є населення України, його окремі соціальні групи і верстви, а також суспільні інститути і суб'єкти господарювання різних форм власності з притаманними їм соціально-економічними формами впливу на життєвий рівень населення. Для того щоб об'єктивно оцінити і проаналізувати рівень життя населення України, значна увага буде сконцентована на дослідженні факторів, які мають значний вплив на рівень життя. Дана мета буде досягнута завдяки використанню таких груп показників:

- характеристики центру розподілу і порядкові статистики: середня, мода,

медіана, квартилі, децилі;

- характеристики варіації: середнє квадратичне відхилення та квадратичний коефіцієнт варіації;
- характеристики диференціації і концентрації: коефіцієнт децильної диференціації, коефіцієнт концентрації Лоренца та коефіцієнт Джині.
- кореляційно-регресійний аналіз

Також в даній роботі, для обробки і аналізу даних буде використовуватись пакет MS EXCEL та STATISTIKA.

Висновок

Звісно враховуючі всі ці розрахунки і вище наведені дані, важко сказати, що рівень життя в Україні є задовільним. Основними проблемами, які до цього призвели, є зменшення платоспроможності української гривні, що призвело до зменшення реальних доходів. Зменшення реальних доходів в свою чергу призводить і до зменшення рівня життя населення. Американська неурядова організація Social Progress Imperative за підтримки компанії «Deloitte» розробила Індекс соціального розвитку і на основі його даних оприлюднила щорічний звіт соціального розвитку країн за 2016 рік. Дані рейтингу показують, що першу сходинку займає Фінляндія, а до десятки країн з найкращим рівнем життя увійшли Канада, Австрія, Швейцарія і Швеція, Нідерланди, Великобританія та Ісландія. Україна зі 133 країн посіла 63 сходинку, випередивши усі країни СНД. До основних показників, які характеризують рівень життя населення країни, відносяться: рівень заробітної плати, пенсії, прожиткового мінімуму, індекс споживчих цін та ін.. Звісно якщо спиратись на дані даного обстеження, то ситуація не настільки жахлива, якщо ми випереджаємо всі країни СНД, але з іншого боку нам ще не час зупинятись і варто далі підніматись, шляхом проведення реформ у всіх сферах економіки, щоб покращувати рівень життя населення України. На мою думку для цього варто розробити чіткий та прозорий механізм фінансування державних програм економічного та соціального розвитку, а саме: освіти; охорони здоров'я; державної підтримки малозабезпечених сімей і багатодітних сімей; забезпечення молоді житлом і можливістю влаштуватись на роботу на гідних умовах і з врахуванням спеціалізації, якщо така існує. Також використовуючи засоби масової інформації інформувати громадян України, щодо наявності тих чи інших програм економічного та соціального розвитку та можливості участі у них. Не менш важливим є зниження рівня безробіття населення та скорочення тіньового сектору економіки шляхом удосконалення податкового законодавства, чим на даний момент активно займається український уряд. Також український уряд підвищує соціальні стандарти. Соціальні стандарти розуміють під собою, підвищення прожиткового

мінімуму, мінімальної зарплати, пенсій, стипендій і всіх інших допоміжних виплат з боку держави. Для порівняння можна взяти розмір прожиткового мінімуму, який на кінець 2015 року склав 1074 гривні, а на кінець 2017 року 1373 гривні, тобто він виріс майже на 300 гривень. Звісно нас більше, в даному дослідженні цікавить розмір мінімальної зарплати в ці роки, який відповідно склав 1378 гривень у 2015 і 3200 гривень у 2017 році. Як ми бачимо розмір мінімально заробітної плати збільшився майже в 2,5 рази, що суттєво вплинуло на підвищення рівня життя населення і відповідно на розмір середньомісячної заробітної плати, яка у 2017 році порівняно з 2016 роком, збільшилась 1664 гривні, або на 32,1%, а в порівнянні з 2007 роком збільшилась на 5496 гривень. Також важливо звернути увагу на те, що у 2017 році порівняно з 2013 роком українці зменшили розмір витрат на відпочинок і культуру, що не може не засмучувати, тому що, це ще раз підтверджує зменшення рівня життя населення, бо в розвинутих країнах витрачають набагато більше. В Німеччині люди витрачають на відпочинок 16% своїх коштів, в Англії 26%, в Словаччині 18%, а в Україні всього на всього 1,7%. І як стверджує більшість економістів, що частка коштів, яку громадяни країни витрачають на відпочинок, краще будь-яких індексів і економічних показників демонструє рівень доходів і рівень життя населення.

Список використаних джерел:

- 1) Рівень життя населення України / НАН України. Ін-т демографії та соц. дослідж., «Консультант», 2006. — 428 с.: іл. — Бібліограф.: с. 417-426.
- 2) Електронний ресурс, режим доступу: http://garevna.ucoz.com/metod-mat/labor_economics/income1.pdf
- 3) Сміт А. Добробут націй. Дослідження про природу та причини добробуту націй. — К.: Port-Royal, 2001. — 594 с.
- 4) Антология экономической классики. Предисловие И.А. Столярова. — М.: МПЭКОНОВ, КЛЮЧ, 1993. — 475 с.
- 5) Офіційний сайт Державної служби статистики в Україні [Електронний ресурс] — Режим доступу: www.ukr.stat.gov.ua
- 6) Економіка праці та соціально трудові відносини, Тернопіль — 2006-375 с., Качана Є.П.
- 7) Електронний ресурс, режим доступу:
http://www.bbc.com/ukrainian/business/2013/01/130114_eu_ukraine_gfk_spending_az
- 8) Електронний ресурс, режим доступу: <https://www.kadrovik01.com.ua/article/3941-pensyna-reforma-2017-zakon-priynyato>
- 9) Електронний ресурс, режим доступу: <http://www.belstat.gov.by/>
- 10) Електронний ресурс, режим доступу: <http://www.gks.ru/>
- 11) Електронний ресурс, режим доступу: <http://www.stats.gov.cn/english/>
- 12) Електронний ресурс, режим доступу : <https://ukr.segodnya.ua/ukraine/kak-zhivut-pensionery-raznyh-stran-i-pochemu-u-nas-huzhe-vseh--731778.html>
- 13) . Deloitte [Електронний ресурс] — Режим доступу: <https://www2.deloitte.com>.
- 14) Електронний ресурс, режим доступу : https://www.ukrinform.ua/rubric-other_news/2079892-v-ukraini-kardinalno-zmensuet-sa-kilkist-naselenna.html
- 15) Ринок праці в Україні: коли цифри не відображають істину [Електронний ресурс] // 7 днів. — 2016. — Режим доступу до ресурсу:
<http://7dniv.info/analytics/73683-rinok-prac-v-ukraini-koli-cifri-nevdobrazhaiut-stinu.html>.

16) Державна служба зайнятості України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: <http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>

17) . Котляр А.Б. Зарубіжний досвід регулювання зайнятості населення та можливості його використання в Україні [Електронний ресурс] / Котляр А.Б. // Економічні науки. – 2010. – № 15. – Режим доступу: <http://www.rusnauka.com>.